

Pozastavení výkonu rodičovské odpovědnosti

Pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti může být vysloveno jen tehdy, kdy vedle objektivního důvodu vylučujícího její výkon takové opatření nezbytně vyžaduje zájem dítěte. I v takové situaci, kdy je dán zájem dítěte na úpravě již nastolených rodinných vztahů, je třeba při výběru konkrétního opatření představujícího zásah do práva na rodinný život zvažovat jeho přiměřenost.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 1686/2011, ze dne 29.3.2012)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci právní věci péče o nezletilého S. S., zastoupeného Městskou částí Praha 13 jako opatrovníkem, syna N. R., a M. S., zastoupeného JUDr. L.E., advokátem se sídlem P., o výchovné opatření podle ustanovení § 44 zákona o rodině, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp.zn. 50 P 61/2010, o dovolání otce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. ledna 2011, č.j. 19 Co 490/2010-115, tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5.1.2011, č.j. 19 Co 490/2010-115 a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 22.7.2010, č.j. 50 P 61/2010-96 se zrušují a věc se vrací Obvodnímu soudu pro Prahu 5 k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 5 (dále jen „soud prvního stupně“) rozsudkem ze dne 22.7.2010, č.j. 50 P 61/2010-96 zamítl návrh matky na zbavení otce rodičovské zodpovědnosti k nezletilému S. a pozastavil otci nezletilého výkon rodičovské zodpovědnosti k nezletilému S. Současně rozhodl o nákladech řízení. Soud prvního stupně v odůvodnění zamítavého výroku uvedl, že podmínka pro zbavení rodičovské zodpovědnosti spočívající v tom, že „ rodič neplní své povinnosti vůči nezletilému, ač by je plnit mohl“ v řízení splněna nebyla. Vyšel přitom ze zjištění, že otec byl pro svoji trestnou činnost vzat do vazby a poté do výkonu trestu ještě před narozením nezletilého, matka nezpochybnila zájem otce o nezletilého, sama uskutečňovala návštěvy spolu s nezletilým ve výkonu trestu otce nezletilého a to až do roku 2007, které pak vědomě ukončila. Sama se následně rozhodla znemožnit otci kontakt s nezletilým (včetně telefonického), odmítala převzít dárky pro nezletilého zasílané otcem prostřednictvím známých, neoznámila otci opakované změny svého bydliště a dopisy nezletilému od otce se začaly vracet. Otcí nesdělila, že jsou již od roku 2008 rozvedeni, toto se měl otec dozvědět až po podání návrhu na zbavení rodičovské zodpovědnosti. Z vězení se snažil přes své přátele matce i nezletilému usnadnit život, pomoci s bydlením a financemi, souhlasil s vycestováním nezletilého z České republiky, nedal však souhlas k žádosti matky o zařízení trvalého pobytu pro nezletilého v České republice, neboť měl obavu, že by se s nezletilým již neviděl vzhledem k tomu, že po výkonu trestu bude z České republiky vyhoštěn. Otec v rámci svých možností kontakt s nezletilým udržoval, snažil se zlepšit situaci matky i nezletilého (pomoc při shánění práce, bydliště v České republice), poskytoval nezletilému dárky, pomoc matce i nezletilému prostřednictvím svých prarodičů v době pobytu nezletilého na U. Situaci otce matka akceptovala po řadu let.

Soud prvního stupně otci výkon rodičovské zodpovědnosti otci pozastavil, neboť v době rozhodování soudu otci bránila ve výkonu jeho rodičovské zodpovědnosti závažná překážka (výkon vazby, výkon trestu) a toto opatření bylo „i v zájmu nezletilého“. Zájem dítěte soud prvního stupně (zřejmě) spatřoval v možnosti volného pobytu dítěte mimo území České republiky. K tomu soud prvního

stupně uvedl, že matka se dostala do problémů s výjezdem nezletilého mimo území ČR již po dosažení jeho pěti let a doplnil, že výkon práv a povinností otce se za této situace koncentruje v osobě druhého rodiče, který je jako jediný oprávněn o dítěti rozhodovat, vychovávat ho, zastupovat a spravovat jeho majetek. Otec nezletilého je však i nadále formálně nositelem rodičovské zodpovědnosti.

Městský soud v Praze (dále jen „odvolací soud“) rozsudkem ze dne 5. ledna 2011, č.j. 19 Co 490/2010-115, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o nákladech odvolacího řízení. Odvolací soud se skutkovými zjištěními a jejich hodnocením po právní stránce zcela souhlasil. Doplnil, že i když se otec nachází dlouhodobě ve výkonu trestu, což jej z řádného plnění rodičovských práva povinností objektivně vylučuje, tato skutečnost sama o sobě nezakládá důvod k tomu, aby byl rodičovské zodpovědnosti zbaven, avšak spolu se zájmem nezletilého zakládá důvod k pozastavení výkonu otcovy rodičovské zodpovědnosti. Odvolací soud se ztotožnil i s názorem soudu prvního stupně, že toto opatření je v zájmu nezletilého, „neboť je důležité, aby druhý rodič, tedy matka, mohla za nezletilého činit veškeré úkony, bez toho, aby musela v závažných věcech vyžadovat součinnost otce, který jí není vždy ochoten vyjít vstříc. Je nutno vzít v úvahu i to, že to byla doposud matka, která se musela sama vypořádat s výchovou nezletilého, a že je to otec, který se spácháním trestných činů, za něž byl odsouzen, z faktického výkonu rodičovské odpovědnosti vyloučil. Na tom nemůže nic změnit otcův citový vztah k nezletilému, či jeho zájem se s nezletilým stýkat“.

Proti rozsudku odvolacího soudu podal dovolání otec (dále též „dovolatel“). Dovolatel namítal, že soudy obou stupňů nedbaly na „chartu práv dítěte“ podle níž má dítě právo na to, aby znalo a stýkalo se s oběma biologickými rodiči. V řízení nebylo zjištěno, že by se otec dopustil trestné činnosti proti matce nebo nezletilému, ani že by kohokoliv z nich k páchaní trestné činnosti zneužil, což by samozřejmě byl důvod nejen k pozastavení rodičovské zodpovědnosti, ale k jejímu zbavení. Jestliže oba soudy dospěly k závěru, že pobyt otce ve věznici je takovou překážkou, která mu brání ve výkonu rodičovské zodpovědnosti, pak pominuly zjištění, že matka nezletilého na návštěvy do věznice brala a přestala tak činit až po té, kdy si našla nového partnera. Kontakty otce s nezletilým byly ukončeny v důsledku nátlaku nového partnera matky, ačkoliv se otec snažil vazby s nezletilým zachovat a podporovat. Dovolatel má za to, že nejsou dány důvody pro pozastavení jeho rodičovské zodpovědnosti, neboť tímto zásahem soudů se prohlubuje odcizování jeho syna, což může v budoucnu mít negativní a zásadní vliv na jeho další vývoj a zejména pak na jeho vztah k takovým hodnotám, jako je láska k oběma rodičům, vazba na ně, uvědomění si svého postavení a významu obou rodičů v rodině a tím upevňování morálních hodnot, které jsou celospolečensky žádoucí. Jestliže by matka se synem nežili v České republice, cestování za otcem do zahraničí by bylo spojeno s ekonomickými a vízovými obtížemi, bylo by jistě na místě rozhodnout o pozastavení rodičovské zodpovědnosti otce. O takový případ se však dle dovolatele nejedná, naopak jde o svévůli matky, která brání otcovi a jeho rodině v kontaktu s nezletilým. Dovolatel dále namítá, že soudy nezjišťovaly názor nezletilého, ačkoliv v době soudního řízení mu bylo již 9 let a jde o dítě, které je schopno se vyjádřit k tomu, zda se chce se svým biologickým otcem stýkat či nikoliv. Dále namítá, že odvolací soud neprovedl důkaz dopisem nezletilého, ze kterého je zřejmá snaha nezletilého o udržování kontaktu se svým biologickým otcem proti snaze a vůli matky. Navrhl proto, aby Nejvyšší soud napadené rozsudky soudů obou stupňů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád. Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o.s.ř.).

Podmínky přípustnosti dovolání proti rozsudku odvolacího soudu jsou obsaženy v ustanovení § 237 o.s.ř.

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé [§ 237 odst.1 písm. a) o.s.ř.] nebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil [§ 237 odst.1 písm. b) o.s.ř.], anebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení § 237 odst.1 písm. b) o.s.ř. a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam [§ 237 odst.1 písm. c) o.s.ř.].

Žalobce dovoláním napadá rozsudek odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé. Podle ustanovení § 237 odst.1 písm. b) o.s.ř. dovolání není přípustné, a to již proto, že soudem prvního stupně nebyl vydán rozsudek, který by byl odvolacím soudem zrušen. Dovolání žalobce proti rozsudku odvolacího soudu tedy může být přípustné jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 237 odst.1 písm. c) o.s.ř.

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam ve smyslu ustanovení § 237 odst.1 písm. c) o.s.ř. zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem [§ 237 odst. 3 o.s.ř.].

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst.3 o.s.ř.); vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o.s.ř. ve věci samé po právní stránce zásadní právní význam, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o.s.ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení § 237 odst. 3 o.s.ř., dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé po právní stránce zásadní význam skutečně má.

Pro rozhodnutí v projednávané věci bylo mimo jiné významné vyřešení právní otázky, zda výkon trestu odnětí svobody otce na území České republiky ve spojení se zájmem dítěte na volném pobytu nezletilého mimo území České republiky je důvodem pro pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti otce. Protože uvedená právní otázka dosud nebyla dovolacím soudem vyřešena a protože její posouzení bylo pro rozhodnutí projednávané věci významné (určující), představuje napadený rozsudek odvolacího soudu rozhodnutí, které má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Nejvyšší soud ČR proto dospěl k závěru, že dovolání žalobce proti rozsudku odvolacího soudu je přípustné podle ustanovení § 237 odst.1 písm.c) o.s.ř.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o.s.ř.), Nejvyšší soud ČR dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Podle § 44 odst. 1 zákona o rodině, brání-li rodiči ve výkonu jeho rodičovské zodpovědnosti závažná překážka a vyžaduje-li to zájem dítěte, může soud pozastavit výkon rodičovské zodpovědnosti.

Podle § 44 odst. 2 zákona o rodině, nevykonává-li rodič řádně povinnosti vyplývající z rodičovské

zodpovědnosti a vyžaduje-li to zájem dítěte, soud jeho rodičovskou zodpovědnost omezí; přitom vždy konkrétně vymezí rozsah práv a povinností, na které se omezení vztahuje.

Podle § 44 odst. 3 zákona o rodině, zneužívá-li rodič svou rodičovskou zodpovědnost nebo její výkon nebo ji závažným způsobem zanedbává, soud jej rodičovské zodpovědnosti zbaví.

Pozastavení (§ 44 odst. 1 zákona o rodině), omezení (§ 44 odst. 2 zákona o rodině) a zbavení rodičovské zodpovědnosti (§ 44 odst. 3 zákona o rodině) jsou systematicky řazeny mezi výchovná opatření upravená v hlavě druhé, části druhé zákona o rodině. Pozastavení rodičovské zodpovědnosti je vystavěno na objektivním principu a na rozdíl od omezení a zbavení rodičovské zodpovědnosti nemá sankční charakter.

Pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti stejně jako ponechání rodičovské moci v klidu podle § 61 zákona o právu rodinném nebo omezení rodičovských práv a povinností podle § 44 odst. 1 zákona o rodině (ve znění účinném do 31.7.1998, pozn. Nejvyššího soudu) není chápáno jako sankce pro rodiče, který řádně neplní své povinnosti nebo porušuje svá práva vůči dítěti (pak by bylo namíste rozhodnutí o omezení rodičovské zodpovědnosti nebo o jejím zbavení). Zásadním důvodem, pro který soud může přistoupit k pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti, je jediné skutečnost, že to z objektivních důvodů vyžaduje zájem dítěte. Jestliže soud pozastaví výkon rodičovské zodpovědnosti u jednoho rodiče, znamená to, že formálně je tento rodič i nadále nositelem rodičovské zodpovědnosti, ale práva a povinnosti z ní vyplývající nemůže vykonávat. Výkon těchto práv a povinností se koncentruje v osobě druhého rodiče, který jediný je oprávněn o dítěti rozhodovat, vychovávat ho, zastupovat ho a spravovat jeho majetek (srov. Milana Hrušáková a kolektiv Zákon o rodině, 4. vydání. Praha: 2009, str. 171). K tomu se sluší doplnit, že určitý předobraz ponechání rodičovské moci v klidu představovalo ustanovení § 176 Obecného zákoníku občanského (císařský patent č. 946/1811 Sb. z. s.), který upravoval odpočívání moci otcovské, např. tehdy, byl-li otec odsouzen pro zločin na dobu delší jednoho roku do vězení, nebo byl-li déle než jeden rok vzdálen, nedávaje zpráv o svém pobytu, ovšem s tou odlišností oproti pozdější úpravě, že po odpadnutí překážky se vracela otcovská moc otci, a to bez ohledu, zda suspenze nastala ipsa lege anebo rozhodnutím soudním (srov. Sedláček J., Rodinné právo, Brno 1934, str. 162).

V stanovisku k rozhodování soudů ve věcech nařizování ústavní výchovy z důvodů materiálních nedostatků rodiny, zvláště pak jejich špatných bytových poměrů ze dne 8. 12. 2010, sp.zn. Cpjn 202/2010, uveřejněném pod č. 31 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, roč. 2011 Nejvyšší soud uvedl, že pro rodiče a dítě je možnost být spolu základním prvkem rodinného života. Opatření, která jim v tom brání, představují zásah do práva na rodinný život (srov. čl. 32 odst. 4 Listiny základních práv a svobod a čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Takový zásah ze strany státu (soudu) je možný, jen je-li nezbytný a v souladu se zákonem; nezbytnost znamená, že zásah je založen na naléhavé společenské potřebě, která je zejména přiměřená sledovanému legitimnímu cíli, kterým je ochrana zájmu dětí. (srov. např. rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne 26. 10. 2006 ve věci Wallová a Walla proti České republice, stížnost č. 23848/04, nebo ze dne 21. 6. 2007 ve věci Havelka a ostatní proti České republice, stížnost č. 23499/06). Pojem „nezbytnosti“ znamená zásah založený na naléhavé společenské potřebě, která je zejména přiměřená sledovanému legitimnímu cíli (viz například Couillard Maugery proti Francii, stížnost č. 64796/01).

Jakkoliv se citované stanovisko Nejvyššího soudu vztahuje k problematice nařizování ústavní výchovy, nelze přehlédnout, že jak pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti, tak i nařízení ústavní výchovy jsou systematicky zařazeny mezi výchovná opatření (část druhá, hlava druhá zákona o rodině). Z výše uvedeného je zřejmé, že i výchovné opatření v podobě pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti představuje zásah do práva na rodinný život a závěry vyjádřenými v citovaném stanovisku je třeba se řídit i v tomto řízení. V přezkoumávané věci lze na vytvoření

rodinného života mezi dovolatelem, nezletilým a jeho matkou spolehlivě usuzovat.

Pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti může být vysloveno jen tehdy, kdy vedle objektivního důvodu vylučujícího její výkon (zde výkonu trestu odnětí svobody) takové opatření nezbytně vyžaduje zájem dítěte. I v takové situaci, kdy je dán zájem dítěte na úpravě již nastolených rodinných vztahů, je třeba při výběru konkrétního opatření představujícího zásah do práva na rodinný život zvažovat jeho přiměřenost. Jinými slovy, lze-li legitimního cíle dosáhnout mírnějšími prostředky, než jaké jsou některým z účastníků navrhovány, pak je na místě zvažovat tento mírnější zásah. Vztaženo ke konkrétní věci bylo třeba posoudit, zda tvrzený zájem dítěte na volném pohybu lze zajistit výhradně pozastavením výkonu rodičovské zodpovědnosti. Nejvyšší soud má za to, že takový zásah obecně nezbytně nutný být nemusí, neboť český právní řád zná prostředek zajišťující dítěti možnost volného přeshraničního pohybu a pobytu se současnou zárukou, že zájem dítěte na tom, aby vyrůstalo ve svém obvyklém prostředí nebude dotčen, respektive, že následky porušení takového zájmu budou minimalizovány. K ochraně této hodnoty Českou republiku zavazuje jak instrument Evropské unie [(Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000 (Úř. věst. L 338, s.1; Zvl. vyd. 19/06, s. 243)], tak instrument celosvětový (Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí, uveřejněná pod sdělením MZV č. 34/1998 Sb., dále jen „Úmluva“). Těmito instrumenty je pro sledovaný účel zrelativizováno jinak obecně platné právo na svobodu pohybu a pobytu.

Je-li zásah do již vytvořených rodinných vazeb motivován obavou, že by dítě mohlo být protiprávně přemístěno, či zadrženo v jiném státě, který je vázán Úmluvou, pak jsou soudy oprávněny vyslovit tzv. zákaz vycestování v jehož důsledku je zasaženo do práva péče o dítě jednoho z rodičů (jako imanentní součásti rodičovské zodpovědnosti) zahrnujícím v sobě i právo určit místo pobytu dítěte (dále srov. Holub, M., Nová H., Ptáček, L., Sladká Hyklová, J.: Zákon o rodině. Komentář a předpisy souvisící. Praha: Leges, 2011, str. 200; usnesení Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 2471/10 ze dne 3.3.2011 v němž Ústavní soud uvedl, že vyslovení zákazu vycestování má (vedle jiných přezkoumávaných rozhodnutí soudu) legitimní základ a představuje přiměřené omezení základních práv a svobod stěžovatelů vzhledem ke sledovanému cíli). Takové opatření se může jevit jako nezbytné v řízení o podstatné záležitosti týkající se dítěte (§ 49 zákona o rodině). Odpírá-li jeden z rodičů bezdůvodně udělit souhlas s pobytem dítěte v zahraničí, pak takový nesouhlas může být nahrazen rozhodnutím soudu v řízení podle ustanovení § 49 zákona o rodině.

Je však nutné zdůraznit, že tento prostředek ochrany zájmu dítěte se z povahy věci uplatní jen tam, kde cizí prvek v řízení zakládá poměr k jiným signatářským státům Úmluvy, resp. vůči státům s jejichž přistoupením k Úmluvě Česká republika souhlasila (srov. čl. 38 Úmluvy). To vše za předpokladu, že i takové omezení se jeví jako nezbytně nutné. V přezkoumávané věci soudy obou stupňů zjistily, že otec nebránil vycestování dítěte do zahraničí a v nesouhlasu otce s trvalým pobytem dítěte na území České republiky zřejmě soudy zásah do práva na volný pohyb dítěte nespátrovaly. Výše uvedené úvahy se však uplatní až poté, co soud skutečně zjistí názor dítěte, případně v odůvodnění vyložení proč se tak nestalo.

V této souvislosti je třeba poukázat i na to, že Nejvyšší soud v stanovisku ze dne 8. prosince 2010, sp.zn. Cpjn 202/2010 zdůraznil význam, který je třeba přikládat právu dítěte být slyšeno v každém řízení, které se jej dotýká. Ve vztahu k zbavení rodičovské zodpovědnosti pak Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 6.8.2009, sp. zn. 30 Cdo 1721/2009 vyložil, že jakkoliv nemůže být žádných pochyb o tom, že dítě má právo být slyšeno v každém řízení, které se ho dotýká (srov. čl. 12 odst. 2 Úmluvy o právech dítěte publikované pod č. [104/1991](#) Sb. a § 31 odst. 3 zák. o rod.), neznamená to ještě, že dítě musí být bezpodmínečně v každém takovém řízení slyšeno, zejména v procesní situaci, kdy již pro absenci jiných právně významných skutečností by takový postup či další dokazování bylo zjevně nadbytečné a neúčelné. Tak tomu může být např. v procesní situaci, kdy soud dospěje k závěru, že v

jím posuzované věci podmínky pro zbavení rodičovské zodpovědnosti rodiče k nezletilému dítěti nejsou osvědčeny. Ovšem v opačné procesní situaci povaha většinou vyžaduje znát u dítěte, které je již schopno s ohledem na stupeň svého vývoje vytvořit si vlastní názor a posoudit dosah opatření jeho se týkajících, jeho vlastní názor k předmětné věci. Závěry uvedené v rozsudku ze dne 6.8.2009, sp. zn. 30 Cdo 1721/2009 a zopakované v rozsudku téhož soudu ze dne 26.4.2011, sp.zn. 30 Cdo 3522/2009, lze vztáhnout i na oblast pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti.

Vyjadřuje-li dovolatel v dovolání obavu, že dojde k faktickému přerušení styku s nezletilým, pak je třeba uvést, že o úpravě styku nižší soudy nerozhodovaly a i kdyby se tak stalo, byl by přezkum jejich závěrů dovolacím soudem vyloučen ve smyslu ustanovení § 237 odst. 2 písm. b) o.s.ř. ve znění účinném od 1.7.2009 (k tomu též srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20.11.2009, sp.zn. 30 Cdo 4496/2009, nebo usnesení téhož soudu ze dne 28.6.2011, sp.zn. 21 Cdo 2229/2010).

Napadený rozsudek odvolacího soudu je tedy nutno hodnotit jako nesprávný (§ 243b odst. 2 o. s. ř.); Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) jej proto zrušil, aniž ve věci nařídil jednání (§ 243a odst. 1 o. s. ř.). Protože důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, dovolací soud v uvedeném rozsahu zrušil i toto rozhodnutí a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. (243b odst. 2, 3 o. s. ř.). Důvodem pro zrušení výroku o pozastavení výkonu rodičovské zodpovědnosti bylo nesprávné právní posouzení, zatímco důvodem pro zrušení zamítavého výroku o zbavení rodičovské zodpovědnosti byla jeho nadbytečnost. Předmětem řízení bylo výchovné opatření podle ustanovení § 44 zákona o rodině, které je dále rozčleněno do tří samostatných skutkových podstat. V řízeních, která byla v souladu se zákonem zahájena bez návrhu nebo která sice byla zahájena na návrh, ale podle zákona je lze zahájit i bez návrhu (srov. komentář k § 81 o.s.ř.), nejde jen o vyřešení sporu mezi účastníky, ale především o úpravu práv a povinností účastníků právního vztahu. Soud v těchto řízeních proto může přisoudit více, než čeho se účastníci domáhali, popřípadě může v rozsahu daném předmětem řízení účastníkům uložit jiné než navrhované povinnosti. Přijme-li soud jiné než navrhované řešení, nemusí jeho rozhodnutí ani obsahovat zamítavý výrok (srov. Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, str. 1035).

(zdroj: www.nsoud.cz)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)